

ZOOLÓGIA, EVOLUČNÁ BIOLÓGIA

DANIEL JABLONSKI

Žiť oveľa dlhšie a spomaliť starnutie. To bolo snom ľudstva hádam odjakživa. Podľa herpetológa z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave nám v jeho naplnení môže pomôcť napríklad aj štúdium korytnačiek, ktoré recept na dlhovekosť poznajú.

Skúma evolúciu, biogeografiu a diverzitu plazov a obojživelníkov na základe ich DNA a morfológie. Keďže plazy nedokážu lietať, ako napríklad vtáky, boli a sú podľa odborníka mimoriadne ovplyvnené lokálnymi podmienkami, v ktorých žijú. Tým nám môžu povedať veľa o súčasnosti, ale aj o minulosti, ktorá je ukrytá v ich génoch. S odvolaním sa na časopis Nature dodáva, že ich fenotyp môžu veľmi rýchlo ovplyvniť aj krátkodobé udalosti, ako napríklad hurikány. Evolúcia nám teda niekedy beží pred očami aj dnes.

Ako mnohých zoológov, aj Daniela Jablonskeho v detstve fascinovali dinosaury. Keď si raz uvedomil spojitost medzi dnešnými plazmi a prehistorickými tvormi, začal ich pozorovať vo voľnej prírode. Jeho záujem sa prehĺbil, keď s pomocou rodičov začal chodiť na krúžok, kde tieto zvieratá pozorovali v teráriách.

Práve to, že sa môže venovať svoj-

im záujmom aj v práci a sám prinášať nové poznatky, považuje za svoj najväčší životný úspech, no pripúšťa, že mal aj šťastie. So zvieratami v teráriách sa počas štúdií rozlúčil a veľká časť jeho práce sa dnes odohráva v teréne. Preto v rámci výskumu veľa cestuje. Ako jediný vedec na svete skúma napríklad diverzitu plazov a obojživelníkov v Afganistane ovládanom Talibanom. „Študovať by sme mali najmä divoko žijúce populácie živočíchov, pretože tam sú skutočné. Druhy sa vyvíjali milióny rokov, sú súčasťou ekologickej siete a ich strata je nenahraditeľná. V zajatí im zabezpečujeme ideálne podmienky pre ich život, ale odpovede, ktoré hľadáme, sú vonku,“ vysvetľuje.

Daniel Jablonski sa narodil v Karvinej na severovýchode Českej republiky. Na Slovensko prišiel študovať systematickú biológiu a zoológiu na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Podmienky vedcov u nás podľa neho nie sú zlé, ale ani dobré. „Záleží na uhle pohľadu a odbore,“ ho-

vorí. Najväčší problém vidí v neefektívnosti a ťažkopádnosti jej financovania a prebyrokratizovanom systéme.

Odišť na Slovensko hodnotí ako dobré rozhodnutie. Špeciálne si obľúbil okolie Bratislavy. „Je to oblasť, ktorá leží na rozhraní troch štátov a aj troch geografických celkov – Alpského systému, Karpát a Panónskej nížiny. A je aj relatívne blízko Balkánu, kam pravidelne jazdím za výskumom. Lákajú ma miesta, kde je diverzita,“ hovorí.

Čo rád robíte vo voľnom čase?

Obávam sa, že nerobím nič, čo by vôbec nesúviselo s mojou prácou, pretože aj keď priamo nepracujem, stále premýšľam o tom, čo ma zaujíma a fascinuje. Nemyslím si, že sa to dá vypnúť. Mám rád napríklad fotografovanie – na cestách robím portréty ľudí z rôznych krajín, ale fotím si aj plazy, ktoré skúmam. Rád chodím do prírody, objavujem nové miesta a cudzie kultúry, kajakujem so svojim synom, oddychujem aktívne.